

OPONENTNÍ POSUDEK NA DISERTAČNÍ PRÁCI

BYDLENÍ V INTENZIVNÍCH MĚSTSKÝCH STRUKTURÁCH

Autorky: Ing.arch. Miroslavy Zadražilové

Zpracoval: Ing.arch. Pavel Šimeček
Jandáskova 63, 62100 Brno
arch.simecek@volny.cz

Úvodem: Měl jsem příležitost zpracovat posudek na pojednání autorky ke státní doktorské zkoušce na téma intenzivních městských struktur. Se zájmem jsem proto prostudoval její disertační práci na stejné téma, abych zjistil, jak ve svém bádání pokročila. Patřím ke starší generaci a jako urbanista zabývající se centry měst, jsem stále přes současné problémy přesvědčen o jejich historicky mnohokrát prokázané schopnosti vlastní regenerace. Zároveň si ale vybavuji z dob studia svůj obdiv k vizionářské architektuře. Téma disertační práce mi proto není cizí a navíc si jako občan Brna dovedu představit řadu poloh ve městě, kde by se daly intenzivní struktury uplatnit právě ve prospěch a jako podpora procesu regenerace.

Témat není v našich poměrech na první pohled aktuální, ale právě tato disertační práce mne přesvědčila o potřebě hledání nových cest pro ochranu krajiny a regeneraci center měst.

Zvolená metoda zpracování byla rámcově nastíněna již v pojednání k doktorské zkoušce, kde autorka prokázala smysl pro systém jako důležitý předpoklad další úspěšné vědecké práce. V disertační práci pak dané téma podstatně prohloubila a uspořádala materiál, fakta a také vlastní názory do přehledné a instruktivní formy.

Splnění stanovených cílů a původní výsledky řešení vědeckého problému se posuzují obtížně, protože zkoumaná je nová a aktuální. Tomu odpovídá neusazenost termínů a pojmů při popisu velmi různorodých relevantních příkladů projektů a realizací. Na tuto skutečnost autorka sama správně v textu několikrát poukazuje, ale již samotné sestavení a podrobné definování typů intenzivních městských struktur v její práci je velkým přínosem. Víme všichni, že takto navržená klasifikace nemusí být definitivní, je však nepochybně dobrým základem pro pochopení celé neobyčejně široké škály názorů a přístupů.

Význam práce pro další rozvoj vědního oboru a praxi je nesporný. Tato práce patrně vědní obor spíše zakládá, kdy autorka spolu s dalšími snad teprve formuje základy nové odborné disciplíny, která má již dnes a brzy bude mít velký dopad do architektonické praxe. Z širšího pohledu se totiž problematika struktur zabývá tendencemi „kombinace (zdánlivě) nekombinovatelných funkcí a návrhy (zdánlivě) nerealizovatelných struktur“. Každý architekt se však ve své praxi dostává do situace, kdy musí zvládnout kombinaci provozů zdánlivě neslučitelných, byť jen v menším měřítku jednoho objektu.

Výstižné jsou komentáře autorky v obsáhle a kvalitně sestaveném historickém úvodu včetně důležitých informací o úspěšnosti, neúspěšnosti a dalším osudu utopií, manifestů, hnutí a teorií. Vtipně a zároveň věcně tak její text dokládá úzkou provázanost urbanismu se stavem společnosti, dobovým společenským ovzduším a politikou.

Stejně zajímavé jsou komentáře k dobře vybraným a přehledně prezentovaným příkladům současných projektů a realizací, kde mne zaujaly postřehy o motivech města /developera/ k zadání a přípravě projektu, popřípadě jeho realizaci. Důležité je také uvedení motivů práce architektonických kanceláří bez zakázky a jistě související kritický pohled na naše současné metody územního plánování.

Anketní šetření přijímám s rozpaky. Dovolím si zde ironicky konstatovat, že se jedná o velmi pracné splnění požadavku na náležitou vědeckost vědecké práce. Tohle opravdu nemusím, ikdyž metodika je jistě správná, rozборы a všechny analýzy skvěle dokumentované.

Při malém počtu respondentů, jejich složení a věku je výsledek neprůkazný a autorka v textu sama pochybuje o vypovídací hodnotě šetření. Požadavku na obdobný průzkum bych se osobně bránil argumentem, že opravdu relevantními respondenty mohou být jen urbanisté, developeři, komunální a ministerští úředníci a politici a to ještě po náležité vstupní informaci.

Náklady (ani výsledek) takového průzkumu si ovšem nedovedu vůbec představit.

Anketa mezi autory studentských prací byla daleko cennější a byl to skvělý nápad.

Šetření provedené u studentů s užitečným časovým odstupem prokázalo přínos zadání tématu intenzivních struktur pro jejich širší rozhled a jistě i jejich budoucí. U vlastního výběru studentských prací mne zaujal „vertikální atelier“, jehož ustavení doporučuji ke zvážení již proto, aby si studenti zvykli na diskuse a týmovou práci. Navíc je tak komplikované a široké zadání návrhu struktury evidentně nad síly jednotlivce.

Kapitola o metodice současného územním plánování dokládá neschopnost dnes platné metodiky akceptovat aktuální formy investiční činnosti a postihnout skutečné potřeby města. To se ovšem týká také politiků, kteří o městě rozhodují. V disertační práci je tak objektivně popsána neschopnost územního plánu a plánovačů docenit význam veřejného prostoru ve struktuře města a přesně definovat strategii jeho rozvoje.

Dnes se pohybujeme v mediálním prostředí. Více bych se proto zabýval motivy vedoucími k vyhlášení manifestů, zpracování utopických vizí, převratných koncepcí a neobjednaných studií dnes slavných architektonických kanceláří. V mediálním světě i ve světě minulém, šlo často o vlastní prezentaci a reklamu. V konkurenčním prostředí se absolventi dostanou často do situace, kdy nepůjde jen o zakázku a následné obhájení vlastní práce, ale o získání zájmu klienta (města, developera) pro zajímavou myšlenku a nápad vedoucí k projektu a snad i k realizaci. **Otázce iniciačních studií bych věnoval celou kapitolu.**

Formální úprava disertační práce je graficky velmi zdařilá. Dokládá navíc zralé výtvarné cítění autorky. Není proto, co dodat.

Závěrečné stanovisko :

Autorka se vypravila do málo probádané oblasti, kde prokázala schopnost a trpělivost vytřídit fakta, formulovat problémy, klást si otázky a hledat odpovědi. Práce nemohla obsáhnout všechny stránky složité problematiky, bude však určitě inspirací pro další vědecké bádání a práci vysokoškolského pedagoga, což považuji za podstatné.

Tato práce mne přinutila hlouběji přemýšlet o problematice intenzivních městských struktur. Doporučil bych následné rozšíření oblasti výzkumu hlavně o společensko-politickou stránku. O pohled a rozhodující pozici developera, radnice a dalších partnerů, kde bude nutné vyvolat jejich zcela pragmatickou motivaci pro přípravu a realizaci velké a jistě nákladné stavby formou propracované myšlenky a hlavního smyslu a účelu investice. Při dalším pokračování výzkumu proto doporučuji prověřit možnosti efektivní motivace hlavních klientů:

Výtvarný aspekt: struktura jako symbol, ikona a reklama, vizitka města. (pro politika, firmu)

Provoz: atraktivní přístup do centra, pěší propojení čtvrtí... (pro obchodníky)

Ekologie: mikroklima, hluk: Městská krajina nad dopravními uzly... (pro veřejnost a místní)

Technický aspekt: Stavební řešení, provoz, údržba. (developer, nájemce, provozovatel)

Realizace: Provádění rozlehlé stavby za provozu...(vazba na další inženýrské profese)

Disertační práci tímto doporučuji k úspěšné obhajobě jako velmi kvalitní a inspirativní.

Zpracoval Ing.arch. Pavel Šimeček

(Který zároveň autorce a školitelce blahopřeje k odvedené práci)